"2011-2015-ci illər üçün yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikasına dair Tədbirlər Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin təklifini nəzərə alaraq, yoluxucu xəstəliklərin qarşısının alınması və onunla mübarizəni təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır:**

1. "2011-2015-ci illər üçün yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikasına dair Tədbirlər Proqramı" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi və digər aidiyyəti dövlət orqanları Tədbirlər Proqramının həyata keçirilməsini təmin etsinlər.

3. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri A.RASİZADƏ

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2010-cu il
№ 225

Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin
2010-cu il 26 noyabr tarixli 225 nömrəli
qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

2011-2015-ci illər üçün yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikasına dair

T Ə D B İ R L Ə R P R O Q R A M I

1. Giriş

Azərbaycan Respublikasında yoluxucu xəstəliklərlə mübarizə işi səhiyyənin prioritet sahələrindən biridir. İmmunoprofilaktikaya dair proqram körpə və uşaq ölümünün və xəstələnmə səviyyəsinin azaldılmasına yönəlmiş ən vacib proqramdır. Dünya miqyasında immunoprofilaktika tədbirləri nəticəsində bir sıra xəstəliklərin yayılma səviyyəsi xeyli azalmış, bir neçəsi isə tam ləğv olunmuşdur.

2006-2010-cu illəri əhatə edən "Yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikasına dair Tədbirlər Proqramı" çərçivəsində respublikanın poliomielitdən azad olması statusunun saxlanılması, qızılca və məxmərəyin eliminasiyası, anadangəlmə məxmərək sindromunun profilaktikası kimi bir sıra kompleks tədbirlər hazırlanaraq həyata keçirilmiş, eləcə də, planlı şəkildə vaksinlərlə idarə olunan digər yoluxucu xəstəliklərə qarşı immunoprofilaktika və nəzarət tədbirləri aparılmışdır. Aparılan tədbirlərin nəticəsidir ki, 2006-cı ildə qızılca xəstəliyi 270 hadisə, məxmərək xəstəliyi 137 hadisə qeydə alındığı halda, 2009-cu ildə bu xəstəliklər tamamilə qeydə

alınmamış, göyöskürək xəstəliyi azaldılmış, tetanus, difteriya xəstəlikləri isə tək-tək hallarda qeydə alınmışdır.

Yoluxucu xəstəliklərin yayılmasının qarşısının alınması məqsədi ilə rotavirus, B tipli hemofil infeksiyası tərəfindən törədilən bakterial meningitlər, pnevmokok və meninqokok infeksiyaları üzərində epidemioloji nəzarət tətbiq edilmişdir. Həmçinin yoluxucu və parazitar xəstəliklərin nozologiyaları Xəstəliklərin Beynəlxalq Təsnifatının (XBT) 10-cu baxışına uyğunlaşdırılmış və rotavirus infeksiyası, pnevmokok meningiti və digər infeksiyalar tərəfindən törədilən meningitlər kimi hesabat formasına əlavə edilmişdir.

Yoluxucu xəstəliklər haqqında məlumatların toplanması, ötürülməsi, işlənməsi və bu məlumatların geniş təhlili prosesi təkmilləşdirilmiş, nəzarətin gücləndirilməsinə və operativliyinə imkan verən yoluxucu xəstəliklər üzərində Elektron Müşahidə Sistemi tətbiq edilmişdir.

Respublika səviyyəsində vaksin və digər peyvənd materiallarının ehtiyatı yaradılmış və onların etibarlı saxlanması məqsədi ilə lazımi həcmdə "soyuq zəncir" avadanlığı alınaraq, onların elektrik enerjisi ilə fasiləsiz təchizatı təmin edilmişdir. Vaksinlərin və digər peyvənd materiallarının "soyuq zəncir" sisteminin tələblərinə uyğun qaydada rayonlara daşınması təmin edilmişdir.

Bundan əlavə, "soyuq zəncir" sisteminin tələblərinə uyğun işləmək üçün mütəxəssislər hazırlanmışdır. Vaksinlərin alınmasının planlaşdırılması, vaksin və inyeksiya materialları ehtiyatının tənzimlənməsi sistemi təkmilləşdirilmişdir. Proqram çərçivəsində vaksinlərin vurulması üçün özüməhvolan şprislərin və təhlükəsiz qutuların istifadə edilməsinə keçid tədbirləri başa çatdırılmış və epidemioloji göstərişlərə əsasən əhalinin immunlaşdırılması üçün vaksin fondu yaradılmışdır.

Azərbaycan Respublikasında profilaktik peyvənd təqvimi

Yaşı	Peyvəndlər
Doğulduqdan 12 saat ərzində	Hepatit B
4-7-ci gün	BSJ (vərəmə qarşı), OPV (poliomielitə qarşı)
2 aylıqda	Hib- AGDT-HepB (hemofilis influenza, göyöskürək, difteriya, tetanusa qarşı), OPV
3 aylıqda	Hib- AGDT-HepB, OPV
4 aylıqda	Hib- AGDT-HepB, OPV
12 aylıqda	QPM (qızılca, parotit, məxmərəyə qarşı), vitamin A
18 aylıqda	AGDT (göyöskürək, difteriya, tetanusa qarşı), OPV, vitamin A
6 yaşında	QPM, ADT (difteriya, tetanusa qarşı), vitamin A

2. Tədbirlər Proqramının məqsəd və vəzifələri

Tədbirlər Proqramının məqsəd və vəzifələri aşağıdakılardır:

- profilaktik peyvənd təqviminə uyğun olaraq, peyvəndləmənin yüksək səviyyədə saxlanılması;

- immunlaşdırmanın keyfiyyət və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;

- bütün mərhələlərdə yoluxucu xəstəliklər üzərində epidemioloji nəzarətin təmin edilməsi;

- immunoprofilaktika sahəsində kadr hazırlığı;

- məqsədli qruplar və əhali arasında sosial səfərbərliyin aparılması.

3. Tədbirlər Proqramının maliyyələşdirilməsi

Tədbirlər Proqramının reallaşması üçün tələb olunan xərclərin maliyyələşdirilməsi müvafiq illər üzrə dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərində "Səhiyyə" bölməsi üzrə nəzərdə tutulmuş vəsaitlər dairəsində həyata keçirilir.

4. Proqram çərçivəsində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlər

Sıra №-si	Tədbirlərin adı	İcraçılar	İcra müddəti (illər üzrə)
1	2	3	4
1. Profilaktik peyvənd təqviminə uyğun olaraq, peyvəndləmənin yüksək səviyyədə saxlanılması			
1.1.	Məqsədli kontingent üçün profilaktik peyvənd təqviminə uyğun olaraq, vaksinlərin alınması üçün davamlı maliyyələşdirmənin təmin edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	2011 — 2015
1.2.	Məqsədli kontingent üçün profilaktik peyvənd təqviminə uyğun olaraq, özüməhvolan şprislərin, hälledici şprislərin və immunlaşdırma zamanı əmələ gələn tullantıların zərərsizləşdirilməsi məqsədi ilə təhlükəsiz qutuların alınması üçün maliyyələşdirmənin təmin edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	2011 — 2015
1.3.	Elektron sağlamlıq kartlarından istifadə etməklə, peyvəndləmənin səviyyəsinin monitorinqinin daima təmin edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	mütəmadi
1.4.	Peyvəndləmə səviyyəsi qənaətbəxş olmayan ərazilərdə monitorinqin keçirilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	tələb olunduqda
1.5.	Ərazilərdə seçmə yolu ilə əhali qrupları	Azərbaycan	2012 — 2013

	arasında peyvəndləmənin səviyyəsi üzrə qiymətləndirici sorğunun aparılması	Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	
2. İmmunlaşdırmanın keyfiyyət və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi			
2.1.	Respublika səviyyəsində anbarlarda immunobioloji preparatların saxlanılması üçün "soyuq zəncir" sisteminin tələb olunan həcminin təmin edilməsi məqsədi ilə sıradan çıxmış dondurucu avadanlıqların dəyişdirilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011
2.2.	Respublika səviyyəsində anbarlarda temperatur rejiminin daima monitorinqinin aparılması üçün onların lazımi texniki avadanlıqla təminatı	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011
2.3.	İmmunobioloji preparatların daşınması üçün respublika səviyyəsində əlavə xüsusi avtonəqliyyat vasitəsilə təminat	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011
2.4.	Yerli səviyyədə immunobioloji preparatların saxlanma şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə Gəncə şəhəri, Quba, Şəki, Sabirabad və Qazax rayonlarında soyuducu anbarların yenidən qurulması	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2012 — 2014
2.5.	Yerli tibb məntəqələri səviyyəsində immunlaşdırma tədbirlərini həyata keçirən tibb müəssisələrində sıradan çıxmış "soyuq zəncir" sisteminin avadanlıqlarının dəyişdirilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011 — 2015
2.6.	İmmunobioloji preparatların keyfiyyətinin yoxlanılması üçün Dərman Vasitələrinin Analitik Ekspertiza Mərkəzinin xüsusi laboratoriya avadanlığı ilə təmin edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2012
2.7.	İmmunlaşdırma tədbirlərini həyata keçirən müalicə-profilaktika müəssisələrinin şok əleyhinə preparatlarla təmin edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	mütəmadi
3. Yoluxucu xəstəliklər üzərində epidemioloji nəzarətin təmin edilməsi			
3.1.	Yoluxucu xəstəliklər üzərində epidemioloji nəzarətin təmin edilməsi üçün respublika səviyyəsində laboratoriya xidmətinin maddi-texniki təminatının gücləndirilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2012
3.2.	Yerlərdə mütəxəssislər üçün epidemioloji və laboratoriya nəzarətinə aid təlimlərin	Azərbaycan Respublikasının	2012 — 2013

	keçirilməsi	Səhiyyə Nazirliyi	
4. İmmunoprofilaktika sahəsində kadr hazırlığı			
4.1.	Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST)-in təcrübədə immunlaşdırma təlim kursuna aid metodiki tövsiyələrinin həkimlərin və orta tibb işçilərinin diplomdan sonrakı təlim proqramına mərhələlərlə tətbiqi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011 — 2014
5. Əhali arasında sosial səfərbərliyin aparılması			
5.1.	Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin saytında immunoprofilaktika üzrə veb-resursun yaradılması	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011
5.2.	İmmunlaşdırmaya dair populyar ədəbiyyatın, bukletlərin, vərəqələrin, plakatların çap edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi	2011 — 2015
5.3.	Kütləvi informasiya vasitələri ilə məqsədli qruplar arasında immunlaşdırma proqramının təbliğinə dair məlumatların verilməsi	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi, kütləvi informasiya vasitələri	mütəmadi